

గెలిచిన దెవరు?

వినతల్లి మాతురు రాధ పెళ్ళికి వల్లెటూలో చిన్న ఇందిరకి ఒక్కక్షణం తోచడంలేదు. వచ్చిన మరుక్షణంనుంచి ఆమెకావూళ్ళో మాట్లాడేవాళ్లు లేకపోవడం మూలాన పిచ్చెక్కినట్లయింది. వైగా మూడురోజు లుండాలి. పెళ్ళికి వచ్చినవాళ్ళంతా ఎవరో కొత్తవాళ్ళుగా కనిపించారు యిద్దరుముగ్గురు తప్ప. చదువుకున్న ఆడవాళ్ళు ఆసలులేరు. ఫోర్టు ఫారం చదువుకునే ఆడపిల్లలు మాత్రం యిద్దరు తటస్థపడ్డారు చుట్టాల్లో. వాళ్ళలోనే మొదటిరోజు కాసేపు కాలక్షేపం చేసింది. ఆపిల్లలలో తాను మెడ్రాసులో ఖంటర్ చదువుతున్న కాలేజీ గొప్పతనం, అక్కడ సిటీబిస్సులు సినిమాహాల్సులూ పాటించబడే గౌరవ మర్యాదలు, పరిమితినిమించి టీక్కెట్లు యివ్వక పోవడం, బీచి, అడ్మిన్, జూ, మ్యూజియం, మొదలైనవాటి గురించి అంతులేకుండా లెక్కరి చ్చింది. ఆ పిల్లలిద్దరూ ఎప్పుడు మెడ్రాసుపెళ్ళి పడదామా అని అనుకునేట్లు చేసింది.

సాయంత్రం చెరువుగట్టుకి పికారు కెళ్ళింది. చుట్టారా పొలాల. మధ్యమధ్య అక్కడక్కడ తారివెంబడి తుమ్మచెట్లు, తాటితోపులు. ఊరు మాత్రం చూడటానికెంతో ఆకర్షణీయంగా కన్పించింది. కాని మనుషుల్ని చూస్తే మాత్రం అసహ్యం వేసింది. చీకటిపడేవేళ తిరిగి ఇంటికి బయలుదేరింది.

దారిలో ఒక గేదె అరుస్తూ పరుగెత్తుకొస్తోంది. వెనకాల ఎవరో దానిని పట్టుకోవడానికి పరుగెత్తు

కొస్తున్నారు తాడుచెత్తో పచ్చుకుని. గేదెమరీ దగ్గర కొచ్చింది.

“కొంచెం దానికడ్డులెండి. పొడుస్తుంది” కేక వినిసింది.

ఇందిర వక్కకి తప్పకొంది చటుక్కున. కాని గేదె దూకుడుమీద ఇందిర పమిటను రాచుకుంటూ పోయింది.

“కట్ల కన్పించడంలేదూ... బైండ్ ఫెలో... గేదెను మీదికి తోల్తావే” వెంటనే లేచి కోపంగా అంది. ఆ వ్యక్తి ఆమెను సమీపించాడు.

కథానిక

“పొరపాటండీ... నన్నే శాసనావతారా పెడు తోంది.” ఎంతో మర్యాదగా అన్నాడు.

గ్రుడ్డివెన్నెల వెలుగులో యిరువురూ ఒకరి ముఖం ఒకరు చూసుకున్నారు.

“మారా అండీ! పెళ్ళికొచ్చారుగదూ!” అని మళ్ళీ అన్నాడు.

“ఆ... మరే అడివిలోకొచ్చాం. నీకెందుకా ప్రశ్నలన్నీ-పో...పో.” కసిరింది ఇందిర.

“చిత్తం... చిత్తం” కర్ర చంకలో పెట్టుకుని తలపాగా మళ్ళీ సర్దుకుని ఇందిరవైపే చూస్తూ నవ్వుకుంటూ అటునడుస్తూ పుట్టకాలికి తగిలి ముందుకు పడ్డాడు. ఇందిరా, మిగతా యిద్దరూ పకపక నవ్వారు.

“అబ్బా...” అంటూ లేచాడు వ్యక్తి. ఇందిర ముందుకు సాగిపోతూ “అబ్బ... ఎలా వున్నా డామనిషి. భూతంలాగ ఆరు అడుగులవత్తు,

వాడూ... ఒక్క బ్రూట్... గేదెను చట్టుకోలేని వాడు గేదెలని తోలుకోవడమెందుకు" అంది. ఆ మాటలు ఆ వ్యక్తికి వినబడినట్లు అనుమానించింది వెంటనే వెనుదిరిగి చూసి, 'వాడిమొహం... ఇంగ్లీషు ముక్కలు వాడికే తెలిసి చస్తాయ్!' అనుకుని వెళ్ళిపోయింది.

మరునాడు పుదయం ఇందిర ఆ వీధి చివరపున్న రాఘవయ్యగారింటి కెళ్ళింది మిగతా యిద్దరు పిల్లలతో.

"రండి అమ్మగారూ..." ప్రత్యక్షమైనాడు ఆ ఆరడుగులవ్యక్తి గేదెదగ్గర గడ్డిప్రోగుజేస్తూ. ఇందిర గుర్తించింది.

"రాత్రి గేదెను తోలినమనిషివి నువ్వేకాదా?" ఇందిర ప్రశ్నించింది.

"చిత్తం... పొరపాటు. అప్పుడే చెప్పికొన్నా గదండి" చిరునవ్వు నవ్వాడు. ఇందిర అప్రయత్నంగా నవ్వింది.

"నిజంగా ఆ వ్యక్తి ఎంత అందంగావున్నాడు! చాలాబలమైన శరీరం. విశాలమైన ఛాతీ. గాంభీరమైన కాళ్ళిగు. మనిషి పొడగరి. మెలికలు తిరిగిన నిగనిగలాడే కండలు. ఇంత అందమైవాడు. బలమైనవాడు, చదువుకున్నవాడైతే! తనతో పరిచయం వుండేవుంటే! ఇందిర మనస్సులో ఏనోళ్ళ భావాలు ప్రవేశించాయి అకస్మాత్తుగా. వెంటనే తెచ్చుర్లి "నువ్వు వాళ్ళ ఇంట్లో పాలేరువా?" అడిగింది.

"మరేనండి. లోనకెళ్ళండి! అమ్మగారున్నారా కారెంబోడ్డు ఆడండి అమ్మగారితో. కాన బాగా ఆడతారు మా అమ్మగారు" లోపలికి దారిచూపించాడు.

రాఘవయ్యగారింట్లో ఆయనభార్య కనకమ్మలే కాసేపు క్యారెక్సు ఆడింది. అక్కనుంచి వైగదిలోకెళ్ళింది. ఏవోచాలా పుస్తకాలు కన్పించాయి. టేబుల్, కుర్చీ, రెండు చిన్నబీరువాలు. ఒక మంచం వున్నాయి. బీరువాల్లో పుస్తకాలు కన్పించాయి. చాలా ఇంగ్లీషు పుస్తకాలు, హిందీ పుస్తకాలు కన్పించాయి. 'సుధాకర్' అన్న పేరు బీరువాలమీద వ్రాసివుంది. తీసుకొందామనుకుంది

ఏవైనా పుస్తకాలు కాని తాళం వేసివున్నాయి. అక్కడినుంచి కదలబుద్ధి కాలేదు.

"ఎవరివండీ యీ పుస్తకాలు" ఇందిర అడిగింది కనకమ్మను.

"మీ అబ్బాయిబి." "ఏం చదువుతున్నారు?"

"బి. యస్. సి. మొన్న మార్చిలోనే ప్యాస్ అయ్యానీ వున్నాడు. ఉద్యోగంలేదు. ఏదీ ఇంటి పట్టునేవుంది పొలంపవ్వవహారం చూడమంటున్నాం. వారికి కాస్త సహాయం. ఉద్యోగం దొరికితే పోలేనని గోలపెడుతున్నాడు. ఆయన వద్దంటున్నారు. వైగా పెద్దవారయ్యారు. చేతికింద కాస్త వాడుండకపోతే ఎలా?"

"ఇందిరక్కయ్యా... నిన్ను రమ్మంటున్నారు" ఒక కుర్రాడొచ్చి కిందనుంచి కోకేశాడు. వెంటనే ఆ సంభాషణ అంతటితో విరమించి చచ్చిన దిగి వచ్చింది.

పెళ్ళిఅయిపోయింది. మరునాడు ఇంకవుండనని ప్రయాణం కట్టింద ఇందిర.

"నువ్వు కూడా త్వరగా పెళ్ళి చేసుకోవే ఇందిరా" వినతల్లి అంది.

"అలాగే... ఒక మంచి అందమైన కుర్రాడిని ఎమ్. ఏ. ప్యారయినవాడిని, బాగా డబ్బున్నవాడిని చూసిపెట్టు" కొంటెగా నవ్వుతూ సమాధాన మిచ్చింది ఇందిర.

"బి. ఏ. యో లేకపోతే బి. ఎస్. సి యో చదివినవాడు పనికిరాడా?"

"ఎలాగైనా కొంచెం బాగా ఎక్కువ చదివి వుండాలి?"

"సరిసరి. ఇంత చదువూ చదివి, ఇవేనూ నీ భావాలు! నీకన్నా నీ మొగుడు ఎక్కువగా వుండాలి! నువ్వు తక్కువదానివిలాగా వుండాలి! పల్లెటూరి పిల్ల కోరుకున్నట్లు కోరుకున్నా వేమో!" ఎగతాళిగా అంది ఇందిర వినతల్లి. ఇందిర సమాధానం చెప్పలేకపోయింది.

"అబ్బ! ఇంత తెలివితలవాళ్లు మీ పల్లెటూరి ఆడవాళ్లు! ఏమో అనుకున్నా!" అనిమాత్రం అనగలిగింది.

“మాటల కేమిలేగాని రాఘవయ్యగారి అబ్బాయిని చేసుకో చక్కగా.”

“ఛ...ఛ...ఓ. యన్. సి. యేగా చదివింది”

“అయితే ఏం! పిల్లాడు ఎలా వుంటాడనుకున్నావ్! దబ్బుపండులాగ వుంటాడు. చాలా అందగాడు. చదువుకున్న పిల్లనిగాని చేసుకోనని భీష్మించుకు కూర్చున్నాడు”

“ఆ అబ్బాయి సంగతి నాకు చెప్పక్కర్లేదు. నల్లగా పడడుగుల ఎత్తున రాత్రి కలలో కొచ్చేట్టు వుంటాడటాగా?” మూతి తిప్పకుంది.

“ఛ. ఎవరు చెప్పారు. చూద్దావుగాని పద.”

“అక్కరేదు పిన్నీ... మొగుణ్ణి వెతుక్కోవడానికి రాలేదు నేనీ వూరు నీ కూతురు పెళ్ళి కొచ్చాగాని”

“నీ బాగురు బాగా అణచే మొగుణ్ణిస్తాడులే”

“చూద్దాం.”

“చూద్దాం. ఇహ ఆరు నెలలేగా. వై చదువు ఎలాగా చదివించడులే మీ నాన్న.”

* * *

ఇందిర ఇంటర్ ప్యాసైంది. తండ్రి ఇహవీమైనా సరే చదివించనని పట్టుపట్టాడు. పెళ్ళి చేసుకోకపోతే సూతిలో పడతానని ఇందిర

తల్లిరాగాలెట్టింది. సంబధానలు వెతికారు. నాలుగు నెలలలోనే సంబధం కుదిరింది. మద్రాసు గుంటూరులో కాలేజీలో ట్యూటర్ గా పనిచేస్తున్నాడు.

“సాయంత్రం చూడటానికి వస్తారు. చక్కగా డ్రెస్ చేసుకో” అని మందలించాడు ఇందిర తండ్రి. ఇందిర కిష్టం లేకపోయినా తప్పలేదు.

వరుడు అతని, తల్లిదండ్రులు, మరోపెద్దమనిషీ వచ్చారు.

ఇందిర తలవైకెత్తి చూసింది. తనకళ్ళని తనే నమ్మలేకపోయింది! ఆ ఆరడుగులవ్యక్తి! ఆభూతం! ఆనాడు గుడ్డివెన్నెల్లో కనిపించిన భూతం! గేదెను మీదికి లేచిన ట్రైడ్ ఫెలో, బ్రూట్... వగైరా... వగైరా... కాని వరుడు సుధాకర్ ఏమాత్రం ఆశ్చర్యపడలేదు. అంతా ఇదివరకే తెలిసేట్టుగా నటించాడు.

“ట్రైడ్ ఫెలోని, వైగావట్టిబ్రూటీని, చేసుకున్నావే?” రహస్యంగా కాగితంమీద వ్రాసి పంపించాడు. పెళ్ళి బరుగుతుండగా ఒక కుర్రాడి ద్వారా కాగితం తిరిగొచ్చింది. “అంతేకాదు... పచ్చి దొంగకూడాను... ఇంకా చెప్పాలంటే వొత్తి మోసగాడుకూడాను” అని మరోపంక్తులు వ్రాసివున్నాయి.

స్కచ్

స్వాములవారి చేతి చలువ

“పారిజాత”

అసలా వూళ్లో వెంకట్రామయ్య నెరుగని వారు లేనేలేరు. అతనంటే అందరికీ అదోవిధమైన “భావం” కలుగుతుండేది. వెంకట్రామయ్య ఒక స్వాములవారిని చేరదీసేడంటే, మొదట్లో ఎవ్వరూ నమ్మలేక పోయారు. కొంతకాలం వెరకూ అది గోప్యంగానే గడిచిపోయింది. తరువాత పట్టణంలో ఊరేగింపులూ ఉపన్యాసాలూ, సభలూ, సన్మానాలూ జరిగేప్పటికి—“వెంకట్రామయ్యని మనం సరిగా అర్థంచేసుకోలేదురా”—అని అనుకొన్న

వారి సంఖ్య వందలుదాటి వేలు చేరుకొంది. స్వాములవారు మాత్రం అలుకూ, కులుకూ, లేకండా వెంకట్రామయ్యనే అంటిపెట్టుకొని వుంటున్నారు.

స్వామివారి మహత్తుగరించి ఆయన చేసిన ఘనమైన పనులుగూర్చి పలువురు పలువిధములుగా ప్రచారం చేయడం జరిగింది. ఒక పెద్ద బహిరంగ సభలో వెంకట్రామయ్యతో సహా పలువురు ఘరానా పెద్దమనుషులు ఎవరికి తోచిన విధంగా వారు